

Tom Sawyer s'enamora de Becky Thatcher al final del capítol sisè.

Sobre com establir ponts entre els lectors i els personatges

Cada llibre busca el seu lector, i cada lector busca el seu llibre.

Un lector que s'avorreix, un lector perplex o decebut és un lector que encara no ha trobat el llibre que li convé.

Però aquest llibre existeix en algun lloc, esperant el seu lector.

I quan lector i llibre es troben, és fantàstic.

(Beatrice Masini)

El nen Gianni que de gran va ser Rodari defensava una literatura infantil que no fos avorrida. Insistia en la necessitat de relacionar els tres substantius *imaginació, joc i llibre* i considerava que era la manera d'aconseguir que la literatura ajudés els infants a créixer, a pujar un esglaó més.

La lectura de textos literaris estableix relacions entre el que diu l'autor i la nostra experiència personal, ens permet apreciar diferents comportaments i a valorar conductes. Dins la literatura infantil i juvenil hi ha tots els arquetips possibles. Trobar-los, analitzar-los, ens pot ajudar a entendre actituds com la del pare d'en *Danny el campió del món*, i a conèixer, de la mà d'en Pinotxo, com poden ser les persones.

La lectura, també ens ajuda a descobrir nous móns entrant al cau del conill blanc amb l'Àlícia de Lewis Carroll, a prevenir-nos de la maldat dels Malfoy de J. K. Rowling, a saber de l'existència de persones invisibles com *la noia dels llumins* d'Andersen, a estimar la natura amb *l'home que plantava arbres*, i a conèixer l'amor d'en Tom Sawyer per la Becky Thatcher.

Però perquè això sigui possible el mestre ha d'acompanyar els alumnes en les seves lectures, ha de jugar amb ells, amb imaginació i amb intel·ligència, i ha de ser capaç de crear les condicions que afavoreixin una lectura tranquil·la i facilitar l'intercanvi d'opinions i recomanacions.

Si volem obrir les portes a nous universos cal que l'infant lector, juntament amb els companys i el mestre, se senti segur i s'enfronti al llibre de manera confiada, sense por. És la nostra responsabilitat dirigir els alumnes envers la lectura personal i aconseguir que siguin lectors autònoms i apassionats. No n'hi ha prou en posar-los en contacte amb els llibres, cal ajudar-los a passar d'una lectura a una altra, explorant gèneres, trobant els autors i els personatges que hi viuen a la biblioteca de l'escola.

La pràctica: El personatge misteriós

La resposta és en els llibres

Edat:	A partir de sis anys
Nombre d'alumnes:	Individual
Objectius:	Fomentar l'esperit de descoberta. Conèixer el fons de la biblioteca.
Recursos	Temps: Dues setmanes
	Espai: biblioteca
	Material: cap

Les accions en les que el joc i la recerca hi són presents garanteixen el creixement intel·lectual i empenyen el desig de llegir.

Una pràctica molt senzilla i alhora molt estesa és organitzar el joc de "el personatge misteriós".

L'objectiu del joc és que l'alumne passi per la biblioteca cada dia a llegir una pista per descobrir un personatge que hi viu allà i vagi pensant, a mesura que van apareixent les pistes, de qui es tracta. Cada dia una pista, fins a deu. Convé que les primeres pistes siguin molt generals i a partir de la cinquena ja es pot donar alguna indicació més precisa.

Una bona idea és col·locar les pistes a l'exterior de la biblioteca, en un lloc de pas. Si les pengem d'un estenedor (o les fixem al suro o a la paret) serviran de recordatori dels dies anteriors.

Quan un alumne creu saber la resposta, agafa un imprès, emplena les dades personals (nom i curs), escriu el nom del personatge i el diposita en la capsa que haurem preparat.

Els alumnes de cycle superior poden participar en l'elaboració de les pistes.

La tercera setmana es tanca el cycle. S'anuncia la solució i es reparteix un cromatge del personatge buscat per tal que l'enganxin en el seu quadernet.

El quadern ple (amb quatre personatges n'hi ha prou) és motiu d'alegria i mereixedor d'un premi.

Exemple de pistes:

1. ÉS UNA DONA (COM LA TEVA MARE, LA TEVA ÀVIA O LA TEVA MESTRA)
2. VIU EN UNA CASA MOLT GRAN (I MOLT FOSCA)
3. HI HA UN CONTE AMB EL SEU NOM (BÉ, DE FET, HI HA MOLTS CONTES EN ELS QUALS AQUESTA DONA N'ÉS LA PROTAGONISTA)
4. TÉ PODERS MÀGICS (PERÒ NOMÉS LI FUNCIONEN AMB LA VARETA MÀGICA...I NO SEMPRE LI SURTEN BÉ)
5. VIU AMB UN GAT (NEGRE AMB ULLS VERDS)
6. ABRACADABRA!
7. LES SEVES AVENTURES LES DIBUixa KORKI PAUL I LES ESCRIU VALERIE THOMAS
8. TÉ UNA BUFANDA COM LA D'EN HARRY POTTER
9. A CASA SEVA HI HA DE TOT, FINS I TOT UN ORDINADOR ÚLTIM MODEL
10. ARA JA HAURIES DE SABER EL SEU NOM PERÒ SI ENCARA VAS DESPITAT O DESPISTADA PASSEJA PER LA BIBLIOTECA AMB ELS ULLS BEN OBERTS I SEGUR QUE LA VEURÀS.

Solució: la bruixa Brunilda

Jaume Centelles

Paraules clau: biblioteca escolar, personatge misteriós, joc, recerca, col·laboració.